

Bilješka o piscu

Mate Maras, naš vodeći prevoditelj, rođen je u Studencima kod Imotskog 1939. U Zagrebu je završio Petu gimnaziju i diplomirao matematiku i fiziku na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Radio je kao srednjoškolski profesor, urednik u nakladničkim kućama i na Hrvatskome radiju te je bio tajnikom središnjice Matice hrvatske. Sedam godina proveo je u diplomaciji kao kulturni ataše u Parizu i Washingtonu. Prevodi ponajviše s engleskog, talijanskog i francuskog jezika; za prijevod Rabelaisa dobio je Veliku nagradu Francuske akademije; za prijevode Shakespearea dobio je nagrade *Iso Velikanović*, *Kiklop* i Nagradu Grada Zagreba; za ukupan doprinos kulturi dobio je odlikovanje Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića. Sastavio je Rimarij hrvatskoga jezika i objavio knjigu pjesama *Kasna berba* te roman *Pisma od smrti*. Napisao je i komediju *Vesele žene imotske* i filmski scenarij *Grgur Ninski*.

Najvažniji prijevodi (od dvije stotine naslova):

William Shakespeare: *Sabrana djela*

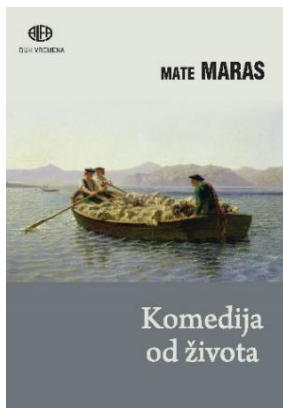
Dante Alighieri: *Božanstvena komedija*

Giovanni Boccaccio: *Dekameron* (s Jerkom Belan)

François Rabelais: *Gargantua i Pantagruel*

John Milton: *Izgubljeni raj*

Srednjovjekovni epovi: *Beowulf* (staroengleski), *Pjesma o Rolandu* (starofrancuski) i *Pjesma o Cidu* (starošpanjolski).

Čudan je oblik književnoga djela *Komedija od života* u kojem Mate Maras na početku napominje kako je odlučio „baciti pogled unatrag” i skupiti razasute zapise koji svjedoče o njegovu dosadašnjem putovanju kroz dolinu suza koja se naziva književnošću. Autor je ostavio neizbrisiv trag u hrvatskom prevodilaštvu i razumljivo je da se njegovo izvorno pisanje neraskidivo oslanja na iskustva koja je stekao s velikanima svjetske literature. Ovdje je trajno nazočna *Božanstvena komedija* koja ga nadahnjuje već pola stoljeća, od mladenačkog napora da nadopuni slavni Kombolov prijevod, do skorog izlaska iz tiska toga remek-djela koje je sâm cjelovito pohrvatio. Pedesetak zapisa o ljudima i događajima nose u zaglavlju po jednu Danteovu tercinu ne bi li na svaki od njih pala sveta zraka nedosegnute svjetlosti. Listajući stranice toga rukopisa, pratimo autorov život od djetinjstva do

današnjih dana. Čitajući taj izbrušeni tekst i efektne završetke nehotice požalimo što se autor – trajno zauzet prevođenjem svjetskoga književnog blaga – tek tu i tamo okušavao u izvornim djelima. Kroz ovaj mozaik raznorodnih pripovijesti protječe rijeka vremena kojom pluta mnošto nepovezanih sudbina, često s imenom i prezimenom. Upravo nas ta raznolikost tema privlači, jer ne obvezuje na kontinuirano čitanje, a gdje god zakopamo ispod površine, čeka nas nešto zanimljivo i nekako poznato. Od priče o početnici Zrno znanja i šahovskom priručniku, od tugaljiva sjećanja na ključ koji je nanio bol majci, preko dnevnika s tumananja s Eljubom po Hercegovini, preko „gorkih trešanja” i tugaljiva vojnikanja, preko obiteljskog života u Poreču i anegdota o Tomizzi i Zaniniju, pa sve do sudbonosnih susreta sa Shakespeareom i Rabelaisom, i tako dalje, iz dana u dan raste iskrena ispovijest čovjeka koji je čitav život pokušavao svima kazivati svoj život.

<https://www.imotska-krajina.hr/autobiografske-komedija-od-zivota-mate-maras/>

O predstavljaču

Božidar Petrač rođen je 21. srpnja 1952. u Zagrebu. Osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju pohađao je u Zagrebu, a na Filozofskome fakultetu u Zagrebu završio je studij komparativne književnosti, talijanskoga jezika i književnosti te francuskoga jezika i književnosti. Osim rada u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci te političke karijere, Božidar Petrač radio je kao urednik u nekoliko nakladničkih kuća (Alfa, AGM, Kršćanska sadašnjost) i uređivao

poznate biblioteke (*Vrhovi svjetske književnosti*, *Media*, *Sintagma*).

Dužnost predsjednika Društva hrvatskih književnika obnašao je između 2011. i 2017. godine. Član je uredništva *Stoljeća hrvatske književnosti* Matice Hrvatske i književni tajnik Matice hrvatske. Prevodi s francuskog i talijanskog jezika. Godine 2007. dobio je nagradu „Julije Benešić”, 2008. nagradu „Rikard Jorgovanić”, a 2017. Nagradu Grada Zagreba za književnost. Odlikovan je Redom Ante Starčevića, Redom Danice s likom Marka Marulića, Redom hrvatskog pletera i Spomenicom domovinske zahvalnosti.

<http://www.dhkp.hr/home/objava/27769#>